

9. Osim već postojećeg »Kyriala« trebalo bi sastaviti još jedan »Kyriale secundum« koji bi sadržavao i u prvom redu puku namijenjene koralne napjeve.

10. U Missa cantata bi trebalo da misnik — kao što je to već dopušteno za Evandjelje i Poslanicu — ne mora recitirati tekstove koje zbor pjeva.

Osim ovih zaključaka bilo je još mnogo pojedinačnih korisnih prijedloga o kojima se raspravljalo. Ali bilo zbog njihove smionosti bilo zbog otpora koji se javljao u krugovima nekih kongresista, ti su prijedlozi ostali da se rasprave i temeljitije prouče na slijedećem V. Međunarodnom kongresu crkvene glazbe, koji će se održati 1964. godinu u Londonu. Međutim i ovaj i svi slijedeći kongresi imat će kao misao vodilju riječi Casoslova »Ipsi canamus gloriam«.

Mo Albe Vidaković

BOGORODICE DJEVICE PREČISTI ZARUČNIK

(Sv. Pijo X)

Štovanje sv. Josipa sve više se utvrđuje i širi. Bogoslovska se nauka sve intenzivnije bavi proučavanjem njegovih izvanrednih darova kojima ga je Bog odlikovao između svih svetaca postavivši ga tako blizu Utjelovljenomu svomu Sinu i njegovoj Majci vazda Djevici. Sve više se čuju glasovi, kako bi trebalo da njegovo ime uđe u Kanon Mise, pače da se — na primjer u velikim Litanijama — njegovo ime spominje prije imena sv. Ivana Krstitelja. Na novom Vatikanskom koncilu će se bez sumnje raspravljati i o tim pitanjima. Pogotovu, što je Sv. O. Ivan XXIII uspjeh novoga Koncila stavio upravo pod zaštitu sv. Josipa. On je to učinio u vrlo lijepom Apostolskom Pismu, upravljenu »Biskupima i vjernicima katoličkog svijeta«, na dan sv. Josipa 19. ožujka 1961. Mislim da će čitateljima »Službe Božje« biti ugodno, ako u ovom nizu napisa o sv. Josipu, koji su zamišljeni kao nastavak onih u prvom godištu pod latinskim naslovom: *In primis...*, najprije donesem glavne izvratke iz tog divnog Pisma. Naslov ovih člančića uzet je iz jednog dekreta sv. Pija X iz 1909. god.

Sv. Oca I v a n a XXIII Apostolsko pismo
o pobožnosti prema sv. Josipu, Zaštitniku sveukupne Crkve

Glasovi, što sa svih strana zemlje dopiru do Nas kao izraz vesela očekivanja i želja za sretan uspjeh II Vatikanskog Ekumenskog Koncila, sve više potiču Naš duh da iskoristi dobro raspoloženje tolikih priprostih i iskrenih srdaca...

I evo nam dolazi u susret kao prikazanje novog proljeća ove godine i uz svetu Uskrsnu Liturgiju blagi i ljubezni lik Sv. Josipa, uzvišenog Marijina Zaručnika, koji je toliko drag intimnoj pobožnosti duša osjetljivih za privlačnosti kršćanske askeze i njezinih izraza duhovnosti, skromnih i poniznih, a toliko milijih i sladkih.

U kultu svete Crkve, I s u s, Riječ Božja koja je postala Čovjekom, odmah je imao svoje štovanje klanjanja koje ne može ni s kim dijeliti, jer je on sjajnost Očeve naravi, koja se odrazuje u slavi Svetaca. Marija, njegova roditeljica, išla je za njim već od prvih vjekova, u slikama katakomba i bazilika, pobožno štovana: sveta Marija, majka Božja.

Josip, naprotiv, osim kojega tračka njegova lika što se javlja ovdje ondje u spisima Otaca, ostaje kroz vjekove i vjekove u nekoj svojoj karakterističnoj skrovitosti, gotovo, kao neka ukrasna slika u okviru Spasiteljeva života. I trebalo je dugo vremena prije nego je njegovo štovanje prešlo iz očiju u srca vjernika, i odatle činilo da provru osobiti ushiti molitve i pouzdana predanja. Te gorljive radosti su bile pridržane zanosnima novijega doba: oh! kako obilatim i znatnim. I upravo o njima osobito Nam je drago, što možemo odmah donijeti vrlo karakterističan i značajan dokaz i primjer.

Što o sv. Josipu govore Pape posljednjih sto godina

Između raznih postulata što su ih Oci I Vatikanskoga Koncila prikazali Piju IX, kadno su se sastali u Rimu, dva prva su se odnosila na sv. Josipa. Prije svega su molili da njegovo štovanje zauzme viši položaj u svetoj Liturgiji: potpisala su ga 153 biskupa. Drugi, potpisan od 43 Vrhovna poglavara redovničkih zadruga, molio je da sv. Josip bude svečano proglašen Zaštitnikom sveopće Crkve.

Pijo IX

Pijo IX je veselo prihvatio i jednu i drugu želju. Odmah u početku svoga papinstva on je bio odredio svetkovinu i liturgiju o zaštitništvu sv. Josipa za 3. nedjelju po Uskrsu. Već 1854. on je u jednoj snažnoj i pobožnoj alokuciji pokazao u sv. Josipu najsigurniju nadu Crkve poslije sv. Djevice. A 8. prosinca 1870, kad je Vatikanski Koncil morao biti obustavljen zbog političkih događaja, on je iskoristio sretnu zgodu svetkovine Bezgrešne da što svečanije i službeno proglasi sv. Josipa zaštitnikom opće Crkve i da njegovu svetkovinu 19. ožujka podigne na liturgični stepen »dvostruk prvog reda«.

Ovaj njegov kratki ali tako ljupki i divni Dekret »*Urbi et Orbi*« od 8. XII 1870 — bio je zaista dostojan Tajne uspomena (*Ad perpetuam rei memoriam*). On je otvorio žilu veoma bogatih i dragocjenih nadahnuća Nasljednicima Pija IX.

Lav XIII

I eno zaista neumrli Lav XIII izlazi za svetkovinu na nebo Uznesene 1889. s Pismom »Premda više puta« (*Quamquam pluries*). To je najopširniji i najobilatiji dokument što ga je neki Papa ikad izdao u čast onoga kojega su držali ocem Isusovim. U njemu ga slavi kao osobit uzor otaca obitelji i radnika. Otada je počela ona lijepa molitva: »Tebi se, blaženi Josipe«, koja je tolikom slašću napunjala Naše djetinjstvo.

Sv. Pijo X

Sveti Papa Pijo X dodao je k izrazima Pape Leona još i mnoge svoje, pune pobožnosti i ljubavi prema sv. Josipu. On je rado primio posvetu Njemu upravljenu djela, koje je govorilo o njegovu štovanju; umnožilo je blago oprostjenja za moljenje njegovih Litanija, tako milih i tako slatkih. Kako li lijepo zvone riječi upotrebljene kod tog dopuštenja! *Sanctissimus Dominus Noster Pius Papa X inclytum patriarcham S. Joseph, divini Redemptoris patrem putativum, Deiparae Virginis sponsum purissimum et catholicae Ecclesiae potentem apud Deum Patronum, — i gledajte kakve li finoće osobnog osjećanja — cuius glorioso nomine a nativitate decoratur, peculiari atque constante religione ac pietate complectitur...*

Benedikt XV

Kad je ono buknuo prvi veliki Evropski rat, dok su se oči sv. Pija X zaklopile ovozemnom životu, eno se po Božjoj providnosti diže papa Benedikt XV da kao dobrotvorna zvijezda na opću utjehu obasja bolne godine od 1914. do 1918. I on je veoma brzo ustao da unaprijedi štovanje sv. Patrijarha. Njemu dugujemo dva nova predslavlja u misnom Kanonu: upravo ono sv. Josipa i ono drugo u Misi za mrtve., sretno spojivši i jedno i drugo u dva dekreta izdana istoga dana, 9. travnja 1919. Time kao da nas je htio upozoriti kako se prate i sljubljuju bol i utjeha između dvije obitelji: one nebeske u Nazaretu, kojoj je sv. Josip bio zakonita glava, i silne ljudske obitelji rastužene općim zaprepaštenjem zbog bezbrojnih žrtava onoga ubojnog rata. Tužan, a ujedno i sladak i sretan spoj: sv. Josip s jedne strane, a s druge signifer sanctus Michael: obojica prikazujući duše pokojnika Gospodinu *in lucem sanctam*.

Slijedeće godine — 25. srpnja 1920. — papa Benedikt se opet vraća k istom predmetu, kad se spremala pedesetgodišnjica proglašenja sv. Josipa — izvršena od Pija IX — Zaštitnikom sveopće Crkve. Vraća se u svijetlu teološke nauke s **Motu proprio »Bonum sane«**, koji sav odiše milinom i osobitim pouzdanjem...

Pijo XI i Pijo XII

Istim tragovima preporučene žarke pobožnosti prema svetom Patrijarhu dva posljednja pape — jedanaesti i dvanaesti Pijo — i jedan i drugi uvijek drage i časne uspomene — naslijedili su jedan drugoga u živoj i uzornoj vjernosti poziva, pobude, zanosa.

Barem četiri puta je Pijo XI u svečanim nagovorima i u raznim prigodama, kad je osvjetljavao lik novih Svetaca i često u svakogodišnjem povratku 19. ožujka — tako 1928, a onda 1935. i opet 1937 — iskoristio takvu prigodu da istakne mnoge sjajne crte kojima je ukrašen duhovni lik Isusova Čuvara, prečistog Marijina Zaručnika, pobožnog i skromnog nazaretskog radnika, i Zaštitnika čitave Crkve...

Pijo XII je preuzeo od svoga predšasnika i glavnu stavku i u istom naglašivanju, a i on u brojnim nagovorima, uvijek tako lijepima, snažnim i sretnim. Tako kadno je 10. travnja 1940. pozivao mlade supružnike da se stave pod si-

gurnu i slatku zaštitu Marijina Zaručnika... A 1955. je navješćivao ustanovljenje godišnje svetkovine sv. Josipa radnika. I ova svetkovina najnovijeg datuma, određena za prvi svibnja, ukida onu od srijede u drugom tjednu poslije oktave Uskrsa, dok će tradicionalna svetkovina od 19. ožujka od sada označivati svečaniji i konačni datum Zaštitništva sv. Josipa nad cijelom Crkvom.

Isti Sv. Otac Pijo XII htio je kao dragocjenim vijencem uresiti prsi sv. Josipa žarkom molitvom, koju je predao pobožnosti svećenika i vjernika svega svijeta i obdario je obilnim oprostjenjima. Molitvu upravo stalešku i društvenu, kako i dolikuje svima onima koji su podložni zakonu rada, a taj je za svakoga »zakon časti, mirna i sveta života, preteča vječne sreće«...

(Svršit će se)

SASTANAK ILO-a

VIII sjednica Interdijecezanskog liturgijskog odbora održana je 3. i 4. listopada u Zagrebu.

Pod predsjedanjem preuzvišenog g. Alfreda Pichlera sjednici su prisustvovali: Dr. Delalle, Dragutinac, Dr. Kiš, Mons. Kujundžić, Oberžan, Dr. Pogačnik, Dr. J. Radić, Rendić, Škreblin, Mo Vidaković.

I

Biskupske konferencije na svom zasjedanju dne 22. IX 1961. odobrile su Pravilnik Interdijecezanskog liturgijskog odbora i imenovale su slijedeći odbor ILO-a:

Predsjednik: Preuzvišeni Mons. Alfred Pichler, biskup banjalučki.

Članovi: Zagrebačka nadbiskupija: Dr. Ivan Škreblin,
Mo Albe Vidaković
Vrhbosanska nadbiskupija: Ivan Starčević
Beogradska nadbiskupija: Mons. Alojz Turk
Barska nadbiskupija: Jakov Rendić
Ljubljanska biskupija: Dr. Josip Pogačnik
Splitska biskupija: Dr. Ivan Delalle
Lavantinska biskupija: Drago Oberžan
Đakovačka biskupija: Mitar Dragutinac
Križevačka biskupija: Dr. Silvestar Kiš

Porečko-puljska biskupija: Ante Bogetić
Apostolska administratura Subotica: Mons. I-
van Kujundžić
Redovnici: Dr. Martin Kirigin, OSB i o. Dr. Ju-
raj Radić.

Prema gore spomenutom Pravilniku bilo je potrebno da se konstituiraju izvršni odbor i odrede referenti za pojedine grane liturgijsko-pastoralnog rada (čl. 6 i 7).

U novi izvršni odbor su uz predsjednika izabrani:

Dr. Martin Kirigin, potpredsjednik

Dr. Ivan Škreblin, tajnik

Mitar Dragutinac, tehnički referent

Dr. Juraj Radić i Dr. Josip Pogačnik, članovi.

Kao referenti izabrani su:

1. Za sv. Misu i sakramente: Dr. Josip Pogačnik,
2. Za liturgijsku godinu zajednički kalendar i štovanje naših svetaca i blaženika: Dr. J. Radić,
3. Za liturgijsko propovijedanje i katehizacije: Dr. Martin Kirigin,
4. Za svećenički podmladak i ministrante: Drago Oberžan,
5. Za crkvenu umjetnost: Dr. I. Delalle,
6. Za crkvenu glazbu: Mo A. Vidaković,
7. Za liturgijski jezik: Dr. Ljubo Kučan,
8. Za tehničke poslove: Mitar Dragutinac.

II

Dne 3. X 1961. nakon što se novi Predsjednik predstavio i upoznao prisutne članove sa zadacima koji ih čekaju u novoj radnoj godini, Tajnik je podijelio primjerke odobrenog Pravilnika ILO-a i istovremeno izrazio zahvalnost Episkopatu što ga prihvatio i odobrio.

Imajući pred očima da su u sadašnji odbor ILO-a ušli i neki novi članovi, Tajnik ih je u kratkim crtama upoznao s dosadašnjim radom ILO-a osvrćući se napose na zaključke sjednice iz godine 1956., od kojih su neki veoma važni, a iz objektivnih razloga se nisu sve do danas mogli provesti u život.

Poslije tog prikaza uslijedila je rasprava i doneseni su slijedeći zaključci:

1. da će ILO ponovno umnožiti djelo o. M. Kirigina: *Moja Misa*, jer je već odavno raspačano a mnogi ga traže,

2. da će izdati Katekizam o sv. Misi prema djelu kardinala Lercara A. Messa figlioli,

3. da će Dijecezanski liturgijski odbor Zagrebačke nadbiskupije prirediti priručnik za vršenje obreda,

4. da će ponovno tiskati Priručnik za ministrante.

U nastavku sjednice raspravljeno je više važnih pitanja i odlučeno je da se:

5. na traženje mnogih vjernika, koji se služe hrvatskim prijevodom misala uredništvo službe Božje izdat će Liturgijski kalendar za godinu 1961/62.

6. Radovi oko hrvatskog prijevoda Rimskog misala imaju se završiti još tokom ove godine, a tekstovi treba da se dostave o. M. Kiriginu do 31. XII 1961. S tim u vezi održat će se 20. II 1962. u Zagrebu posebni sastanak prevodilaca Misala, koji će izvršiti konačnu stilizaciju teksta.

7. Nakon završenih radova oko prevođenja Misala pristupit će se izradi malog Priručnika Rimskog obrednika imajući pri tome u vidu potrebe i vlastitosti pojedinih biskupija.

III

Dne 4. X 1961. raspravljalo se o zaključku VII sjednice ILO-a održane 4. i 5. IX u Zadru, prema kojem bi trebalo prirediti liturgijski tečaj za svećenike (IV 2).

8. Da bi se svećenici još prije tečaja upoznali sa potrebama i zadacima liturgijske obnove, Dr. S. Kiš će napisati o tome jednu konferenciju, koja će biti poslana svim Ordinarijima kao materijal za svećeničke duhovne i eventualno dekanatske korone.

9. Zaključeno je, da će se liturgijski tečaj za svećenike svih biskupija održati od 20. do 22. veljače 1962. u Zagrebu. Glavna tema, koja će biti obrađena u nizu od devet predavanja bit će: provođenje u život »Vodiča za sudjelovanje vjernika u sv. Misi«. Predavači će biti: Mons. Pichler, Dr. Kirigin, Oberžan, Dr. Kučan, Mo A. Vidaković, Dr. J. Radić i Dr. Pogačnik.

Osim toga će u okviru tečaja Zagrebački Dijecezanski liturgijski odbor prirediti izložbu crkveno liturgijskog ruha i liturgijske literature, te omogućiti slušanje ploča liturgijske glazbe i gledanje projiciranih slika iz povijesti crkvene umjetnosti.

10. Sjednica izvršnog odbora održat će se dne 19. II 1962. u 16 sati u Zagrebu.

Alfred Pichler, biskup